

RANGTASVIRDA VITRAJ USLUBI VA UNING RIVOJLANISHI

Otajonov Diyorbek Xabibulla o'g'li

Namangan davlat universiteti

Tasviriy va amaliy san'at kafedrası

Rangtasvir (dastgohli) yo'nalishi 4 bosqich talabasi

[Tel:+998333237333](tel:+998333237333)

Annotatsiya:

Ushbu maqolada tasviriy san'atda vitraj uslubining rivojlanishi haqida ma'lumot berilgan. Shuningdek, mahobatli rangtasvirning vitraj turini egallash va uning o'ziga xosliklari haqida qayd etilgan. Rangtasvirda vitraj uslubi va uning rivojlanishi bo'yicha fikr-mulohazalar bildirilgan

Kalit so'zlar: rangtasvir, vitraj, mozaika, arxitektura, kompozitsiya, bezak, san'at

Mahobatli rangtasvirning mozaika, devoriy rasm, sgraffito va vitraj turlarini egallash fan dasturining keyingi bosqichlarida asta - sekin devoriy rasmlar turlarining plastik va zamonaviy uslublari bilan tanishtirilib boriladi. O'quv jarayoni ashyoda ishlash, kompozitsiya fani bilan uzviy bog'langan tarzda davom ettirilib, shuningdek, mahobatli rangtasvir kompozitsiyasining arxitektura binosidagi faoliyati, uni bino bilan uyg'unlashtirishni, devorda bajarish bosqichlarini o'rgatadi.

Arxitekturani bezashda mahobatli rangtasvirning bir necha turlari mavjud: ya'ni, alfresco, rim mozaikasi, florensiya mozaikasi, sgraffito, rangli suvoqli inkmstatsiya, rangli levkas, klassik vitraj, alyuminiy armaturali vitraj, yelimlangan vitraj, betonli vitraj, quyma vitraj, mozaikali vitraj, kundal, silikatli rang-tasvir va boshqalar sanaladi. Bu turlardan foydalanishda binoning vazifasiga, joylashishiga, muhitiga qarab belgilanishi mumkin. Har doim arxitektor bilan hamkorlikda arxitektura va mahobatli rangtasvir sintezi, uyg'unlik muvaffaqiyatli amalga oshirilsa yaxshi natijalarga erishish mumkin. Mahobatli bezak san'atining eng go'zal va rangdorli turlaridan biri vitrajdir. Arxitektura binolarining derazasi o'rnida bajarilib, bino intererini va ekster'erini bezashda keng qo'llaniladi.

Har qanday vitraj, agar u yuqori professional yuksak darajada bajarilgan bo'lsa, albatta umuminsoniy ahamiyatga egadir. Shuning uchun ham vitraj san'at, madaniyat saroylariga va jamoat binolariga belgilangan loyihalashtiriladi. Vitrajning bajarilishiga qarab qo'rg'oshin sim armaturali, latun sim armaturali, alyuminiy sim armaturali, sement - beton bog'lovchi, yelimlangan vitraj turlariga bo'linishi mumkin.

Vitraj binoning intererini va ekster'erini bezatib turadi. Bundan tashqari zamonaviy arxitektura qurilishida mahobatli bezak vitraji oddiy deraza ko'rinishida ham bo'ladi. U injener -konstruktorlik va qurilish ashyolarida rangli shishaning badiiy estetik tomonlaridan foydalanib yaratiladi. Umuman

vitraj deganda rangli oynalar tushunilsa ham, vitraj tarixida ba'zi hollarda slyuda, yupqa marmar parchalari, farfor va bugungi kunda sintetik smolalardan foydalanilganini bilamiz.

Gotika arxitekturasida, soborlarda vitrajdan keng qo'llaniladi. Zamonaviy binolarda ham u bezak va tasviriy san'at turi sifatida o'z qimmatini yo'qotmagan. Tabiiy ashyolar - yog'och, tosh, metall kabilardan tashqari inson tomonidan yaratilgan sun'iy oyna shisha va oynaga rang berish amalda keng foydalanilib kelinmoqda. Zamonaviy shishasozlik sanoati xohlagan rangli oyna ishlab chiqarish sharoitiga ega. Shundan kelib chiqadiki, vitraj ishlab chiqarish ham keng ko'nikmalarga ega.

Vitraj oyna shisha o'ta yorqin rangli bo'lishidan tashqari, rangsiz ham bo'lishi mumkin. Rangli shishalar yordamida arxitekturada istalgan koloritli vitraj asari yaratish ko'nikmasiga ega. U tasviriy yoki naqshinkor bezak ko'rinishida tasvir aks etgan shisha bo'lakchalari o'zaro bir - biri bilan ulangan san'at asaridir. Deraza yordamida tushayotgan quyosh nuri ta'siriga mo'ljallanib o'ziga xos kamalak ranglarda jilolanib binoga alohida chiroy beradi. Alohida shaklda kesilgan yoki har xil yo'llar bilan tayyorlangan shisha bo'lakchalari bir - biri bilan o'zaro qo'rg'oshin, latun, alyuminiy simlari, sintetik elim, sement beton yordamida yig'ilib birlashtiriladi.

Xulosa o'rinda shuni aytish joizki, har bir bosqich yuqori mahoratni talab qiladi. Vitraj san'atining ko'nikmalari ijodkor, izlanuvchan rassomlar uchun kengdir. Vitraj rangli oyna shishalaridan o'tgan quyosh yoki sun'iy yorug'lik nuri kuchi ta'sirida bo'lib, o'ta dekorativ bezak asari sifatida paydo bo'ladi. Yorug'lik nurining yorqinligi yoki pastligi vitraj asarini har xil ko'rinishlariga sabab bo'ladi. Shuningdek, vitraj arxitektura binosi derazalarining quyoshga nisbatan joylashuvi ham yuqori ahamiyatga ega.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Xudayberganov R.A. «Tasviriy san'atda rang». - T.: TDSI bosmoxonasi, 2004.
2. N.Normatov. «Ranglar yurtiga yo'1». -T.: «Noshir» nashr, 2013.
3. Xudayberganov R.A. «Rangshunoslik asoslari». - T.: G'.G'ulom. nashr. 2006.
4. Xudayberganov R.A. «Kompozitsiya». - T.: «Sharq», 2007.
5. Vinner A.V. "Monumental-dekorativ rangtasvirning materiallari va texnikasi". -M .: "San'at", 2003. 1-JILD, 3-SON (YO'PA)